

Driftsmæssige forskrifter

for

Butikker

STATENS BRANDINSPEKTION
1. FEBRUAR 1983

Disse driftsmæssige forskrifter er udsendt i medfør af § 40 i brandloven, jfr. lovbekendtgørelse nr. 641 af 29. december 1976 og bestemmelserne i § 2, stk. 1, i justitsministeriets bekendtgørelse nr. 29 af 21. januar 1977, og erstatter driftsmæssige forskrifter af januar 1,977. Forskrifterne er gældende for butikker med et etageareal på over 600 M² uanset oprettelsestidspunktet.

1 Definitioner

- 1.1 *Brandsektion:* Et eller flere rum, som er adskilt fra tilstødende sektioner eller bygninger ved bygningsdele og -konstruktioner, som svarer til mindst BS-bygningsdel 60, jfr. bygningsreglementet.
- 1.2 *Salgslokaler:* Lokaler for detailsalg under enhver form samt andre salgslokaler med tilsvarende indretning og anvendelse.
To eller flere salgslokaler i samme brandsektion betragtes som ét salgskloale ved anvendelse af forskrifterne i punkterne 6.2.2 og 6.4.
- 1.3 *Servicerum:* Lokaler for lager, kontor, værksted, personalerum og lignende lokaler.
- 1.4 *Kunderum:* Lokaler med garderobe, toiletter m.v. for kunder.
- 1.5 *Butikker:* Salgslokaler med tilhørende servicrum og kunderum.
To eller flere butikker med fælles flugtvej betragtes som én butik.

2 Generelt

Den daglige ansvarlige leder skal drage omsorg for, at disse forskrifter overholdes.

3 Nød- og panikbelysning

- 3.1 I butikker med nød- og panikbelysning skal der i åbningstiden være mindst I person til stede, der er instrueret om anlæggets betjening, afprøvning og vedligeholdelse.
- 3.2 Ved betjeningstavler for nød- og panikbelysningsanlæg med egen strømforsyning (akkumulatorer, generatorer m.m.) skal der være ophængt en af brandmyndigheden godkendt instruks med udførlig vejledning i anlæggets betjening, afprøvning og vedligeholdelse.
- 3.3 Der henvises i øvrigt til punkterne 6.2.8, 6.2.9, 7.1 og 7.4.

4 Varslingsanlæg

- 4.1 Ved varslingsanlæggets betjeningssted skal der være anbragt en af brandmyndigheden godkendt varslingsinstruks, hvis indhold skal tilpasses anlæggets art og betjening samt de stedlige forhold ud fra følgende retningslinier, der angiver de nødvendige funktioners rækkefølge:
- a) Brandvæsenet skal tilkaldes (alarmeringsmåde angives).
  - b) Der skal foretages varsling af personale og kunder.
  - c) Der skal iværksættes rednings- og slukningsarbejde.
  - d) Brandvæsenet skal ved ankomsten straks underrettes om brandstedets beliggenhed og om brandens omfang samt om personer, der ikke er kommet i sikkerhed.
- Hvis de i punkterne a og b nævnte funktioner kan udføres samtidigt, skal dette klart fremgå af varslingsinstruksens tekst.
- 4.2 Konstaterede fejl Ved varslingsanlæg skal omgående afhjælpes.
- 4.3 Hvis afbrydere (herunder gruppeafbrydere) for varslingsanlæg er anbragt i skab, skal dette altid være aflåst. Skabet må ikke anvendes til andet formål.
- 4.4 Der henvises i øvrigt til punkt 7. 1.

5 Brandslukningsmateriel

- 5.1 I butikker med tilhørende flugtveje skal der på let tilgængelige steder installeres vandfyldte slangevinder, tilsluttet bygningens vandforsyning, jfr. punkt 5.7.
- I butikker, der er oprettet før den 1. januar 1973, kan der anbringes håndsprøjtebatterier i stedet for vandfyldte slangevinder.
- 5.2 Det i punkt 5.1 nævnte brandslukningsmateriel skal anbringes på en sådan måde, at der fra et vilkårligt punkt bliver højst 25 m til nærmeste slukningsredskab.
- 5.3 Slukningsredskaber skal anbringes således, at de ikke indskrænker den frie bredde af flugtveje eller på anden måde hindrer flugtvejes benyttelse.
- 5.4 I køkkener for egentlig madlavning skal der anbringes mindst 1 håndildslukker, jfr. punkt 5.8, ved udgangsdøren. Endvidere skal der anbringes et brandtæppe umiddelbart ved frituregryder o.lign.
- 5.5 I værksteder og andre servicerum skal der anbringes brandslukningsmateriel (håndildslukkere) i det omfang, som brandmyndigheden skønner fornødent.
- 5.6 Anbringelsessteder for brandslukningsmateriel skal markeres i overensstemmelse med DS 734.
- 5.7 Vandfyldte slangevinder skal udføres i overensstemmelse med Brandteknisk Vejledning nr. 15, udsendt af Dansk Brandværns-Komité. Tidligere godkendelser af vandfyldte slangevindere ydelse og placering er dog fortsat gældende.
- 5.8 Håndildslukkere skal være kulsyresne- eller pulverslukkere af størrelse mindst 6 kg af godkendte typer efter DS 2120.
- Kulsyresneslukkere skal være af mindst type 55 B. Pulverslukkere

skal være af mindst type 89 B.

Eksisterende 6 kg kulsyresne- og pulverslukkere af ikke-godkendte typer kan dog bibeholdes, men skal ved udskiftning erstattes af håndildslukkere, der er godkendt efter DS 2120.

Håndildslukkere skal være ophængt i bekvem højde over gulv.

5.9 Der henvises i øvrigt til punkterne 7.2, 7.3 og 7.5.

6 Ordensregler

6.1 Generelt.

6.1.1 Arealer, der er nødvendige for fremføring og anvendelse af brand væsenets køretøjer, må ikke benyttes til parkering eller andre formål,

som kan hindre brandvæsenets rednings- og slukningsarbejde.

6.1.2 Opbevaring af brandfarlige væsker (feks. acetone, benzin, cellulose fortynder, petroleum, sprit og terpentin) og af flaskegas (feks. gas til lightere) skal ske i nøje overensstemmelse med de til enhver tid gældende bestemmelser for oplagring af brandfarlige væsker og flaskegas.

6.1.3 Reoler, stativer, trådkurve o.lign. til varer i salgslokaler skal være forsvarligt fastgjort.

6.1.2 Teknikrum (ventilationsrum m.v.) skal altid holdes rengjorte og må ikke indeholde oplag af nogen art.

6.2 Flugtveje.

6.2.1 Opstilling af inventar og varer m.v. skal ske på en sådan måde, at der fremkommer frie gangarealer af en bredde på mindst 1,2 m til alle flugtveje fra salgslokaler. I salgslokaler, der er indrettet efter den 1. februar 1977, skal gangarealer dog have en fri bredde på mindst 1,3 m.

Gangarealernes og flugtvejenes bredde (herunder døre), målt på det smalleste sted, skal i øvrigt svare til mindst 1 cm for hver person, der skal passere de pågældende gangarealer og flugtveje for at komme til terræn i det fri, idet personantallet beregnes til 1 pr. 3 m² salgssareal. Fra serveringsområder beregnes personantallet dog til 1 pr. 1 m² gulvareal.

6.2.2 Fra salgslokaler, der er større end 600 m² jfr. punkt 1.2), skal der være mindst 2 af hinanden uafhængige flugtveje helt til terræn i det fri. Salgslokaler, der er indrettet efter den 1. januar 1973, skal dog (uanset størrelse) være forsynet med flugtveje i overensstemmelse med det på indretningstidspunktet gældende bygningsreglement.

6.2.3 Døre skal åbne i flugtreningen.

Døre, som ikke har til formål at hindre brand- eller røgudbredelse, kan dog udføres som automatiske skydedøre, når de er således indrettet, at dørene i tilfælde af svigtende energikilde (elektricitet, tryk

luft) åbnes og forbliver i åben stilling, og når der er umiddelbar og enkel adgang for brandmyndigheden til at kontrollere denne funktion. Udgang gennem kassesluser medregnes ikke som flugtvej, medmindre der er truffet særlige af brandmyndigheden godkendte foranstaltninger, der sikrer, at evakuering uhindret kan finde sted.

- 6.2.4 Såfremt lagerlokaler eller andre servicerum indgår i flugtveje fra salgslokaler, skal flugtvejsarealer angives i deres fulde bredde i sådanne lokaler (feks. ved påmaling af gulv). Der skal være tydelige og holdbare opslag, der forbyder oplag af enhver art på disse flugtvejsarealer. Opslagene skal være i overensstemmelse med DS 734.
- 6.2.5 Flugtveje (gange, trapper, gårdarealer m.v.) skal være frie og rydde lige i hele deres bredde og belyst på en sådan måde, at man med sikkerhed kan færdes der. I flugtveje må der ikke opstilles inventar eller anbringes genstande af nogen art. Brandmyndigheden kan dog tillade, at *gange* og *gårdarealer m.v.* (men ikke trapper) indrettes til andre formål end trafik, hvis disse rer funktionen som flugtvej. Udvendigt ved flugtvejsdøre må der ikke være parkerede biler, knallerter, cykler, oplag, beplantninger o.lign., som kan hindre evakuering. Udvendige flugtveje skal være ryddet for sne og is i vinterhalvåret.
- 6.2.6 Døre i flugtveje skal kunne passeres i flugtretningen uden brug af nøgle eller særligt værktøj, når der sker benyttelse af de lokaler, som flugtvejene har tilknytning til. Dørene skal i øvrigt kunne åbnes ved betjening af enkle åbningsbeslag (håndgreb, vridere, pasquilleslag), anbragt i bekvem højde over gulv (ca. 1 m - dog mindst 1,6 m for pasquilleslag).
- 6.2.7 Flugtvejsdøre, der ikke benyttes til daglig, kan af brandmyndigheden kræves afmærket NØDUDGANG i overensstemmelse med DS 734.
- 6.2.8 Flugtvejsdøre må ikke maskeres eller dækkes med gardiner, skærmbrædder el. lign. eller blokeres af inventar og vareopstablinger, lige som nødbelysningslamper og skilte, jfr. punkt 6.2.7, ved dørene altid skal være synlige.
- 6.2.9 Nødbelysning i salgslokaler og flugtveje skal være tændt i butikkens åbningstid.
- 6.3 **Branddøre m.v.**
- 6.3.1 Døre mellem gange og trapper og alle selvlukkende døre skal altid holdes lukket og må ikke være forsynet med kiler, kroge, hasper eller andet, som kan fastholde dørene i åben stilling, jfr. dog punkt 6.3.2. Selvlukkemekanisme på døre må ikke fjernes eller sættes ud af funktion.
- 6.3.2 Uanset bestemmelserne i punkt 6.3.1 kan selvlukkende døre fastholdes i åben stilling ved hjælp af elektromagneter, der styres af røgdetektorer, opsat umiddelbart ved de pågældende døre. Røgdetektorer med tilhørende kontroludstyr skal være godkendt af Dansk Forening for Skadesforsikring.
- 6.3.3 Konstateres det ved brandmyndighedens eftersyn, at selvlukkende

døre kan fastholdes i 'åben stilling i strid med bestemmelserne i punkt 6.3. 1, skal brandmyndigheden kræve, at de pågældende døre indrettes som angivet i punkt 6.3.2.

6.3.4 Brandmyndigheden kan kræve, at branddøre afmærkes BRAND DØR - HOLDES LUKKET. Afmærkningen skal være i overensstemmelse med DS 734.

6.4 **Salgslokaler på over 1.000 m, (jfr. punkt 1.2).**

6.4.1 Særlig udsmykning (herunder juleudsmykning) må kun ske med tilladelse fra brandmyndigheden i hvert enkelt tilfælde.

6.4.2 Brandmyndigheden kan kræve, at inventaropstilling m.m. er i overensstemmelse med en af brandmyndigheden godkendt inventarplan. Planen skal - udover inventaropstilling - vise samtlige flugtveje helt til terræn i det fri.

Et eksemplar af den godkendte plan (forsynet med godkendelsespåtegning fra brandmyndigheden) skal ophænges på et let tilgængeligt og synligt sted i eller ved salgslokalet.

6.4.3 Brandmyndigheden kan kræve, at der opsættes tydelige og holdbare opslag med forbud mod tobaksrygning. Opslagene skal være i overensstemmelse med DS 734.

6.5 **Instruktion af personale.**

6.5.1 Personalet skal grundigt instrueres om ordensreglerne og om brugen og placeringen af brandslukningsmateriellet.

6.5.2 Personalet skal endvidere grundigt instrueres om varslingsinstruksens indhold og om de opgaver, der påhviler personalet ved evakuering af butikken.

7 **Kontrolforanstaltninger**

7.1 Der skal drages omsorg for, at der *hvert tredje år* indsendes attest til brandmyndigheden fra en autoriseret elektroinstallatør om,

- a) at nød- og panikbelysningsanlæg er i driftsklar stand, herunder at panikbelysningen har en belysningsstyrke af mindst I lux på gulvarealer i butik og flugtveje,
- b) at varslingsanlæg er i driftsklar stand, og
- c) at røgdetektoranlæg til styring af selvlukkende døre er funktionsdygtige.

7.2 Brandslanger og håndsprøjter skal jævnligt efterses og afprøves.

7.3 De i punkterne 5.4 og 5.5 omtalte hånddildslukkere skal efterses og kontrolleres mindst I gang om året, og dato for sidste eftersyn skal til enhver tid fremgå af påhæftet mærkeseddel el. lign. fra den, der har foretaget eftersynet.

7.4 Det skal dagligt - før butikken åbnes - kontrolleres, at samtlige lamper, der hører til nød- og panikbelysningen, er i orden.

- 7.5 Det skal jævnligt kontrolleres,
at selvlukkende døres lukkeanordning er funktionsdygtig, herunder
at dørene lukker tætsluttende i fals, og
at håndsprøjter og spande er vandfyldte.
- 7.6 Alle mangler, der konstateres på grundlag af de i punkterne 7.1-7.5
nævnte kontrolforanstaltninger, skal omgående afhjælpes.